

Krótki przewodnik po Triduum Paschalnym

Wielki Czwartek

Wieczorna Eucharystia przenosi nas do wieczernika, gdzie Jezus z uczniami obchodził ostatnią wieczerzę. Ten moment rozpoczyna Triduum Paschalne - n a j w a ż n i e j s z ą uroczystość w ciągu roku, trwającą aż trzy dni. Zwracamy dziś uwagę na dwa sakramenty: Eucharystii i Świeceń Kapłańskich. Dziękujemy Bogu za wielki dar Mszy Świętej i ludzi, których powołał i uzdolnił, aby tę mszę sprawowali. Podczas śpiewu Chwała n a w y s o k o ś c i (nieobecnego w czasie wielkopostnych niedziel) biją wszystkie dzwony, by zamilknąć aż do Wigilii Paschalnej. Liturgia słowa tego wieczoru przenosi nas najpierw do Egiptu, gdzie Żydzi obchodzili swoją Paschę, poświęcając baranka. Jego krew uchroniła spożywających tę uroczystą kolację od śmierci, która spotkała

pierworodnych Egipcjan. Drugie czytanie pozwala nam połączyć tę ofiarę z Ofiarą Chrystusa, której pamiątkę obchodzimy w czasie każdej Eucharystii. Natomiast Ewangelia wg. św. Jana pokazuje postawę, jaką powinni kierować się ludzie, którzy uczestniczą w tej ofierze Chrystusa. Jest to postawa uniozonej służby. Jezus obmywa nogi apostołom, co należało do o b o w i ą z k ó w niewolnika (gr. doulos). Taką postawą powinni charakteryzować się wszyscy członkowie Kościoła, zwłaszcza zaś Ci, którzy wykonują w nim jakieś funkcje. Dlatego też w niektórych kościołach następuje obrzęd, w którym odprawiający mszę kapłan obmywa nogi wybrany osobom. P o z a k o ń c z o n e j Eucharystii kapłan przenosi Najświętszy Sakrament do ciemnicy, gdzie jest on adorowany po

Wielki Piątek

W ten dzień nie sprawuje się Eucharystii. Centralnym punktem jest wieczorne nabożeństwo: Liturgia Męki Pańskiej. Zaczyna się n i e t y p o w y m, a l e i e określonej intencji. Dlatego w przemawiającym gestem: dzień Największej Ofiary celebrans pada na twarz i w milczeniu leży krzyżem przed prezbiterium. Nie jest to gest rozpacz, tak jak cała liturgia piątkowa nie ma jakiegoś smutnego wydzwięku. Jest to gest, który najlepiej charakteryzuje ten dzień - gest całkowitego i stuprocentowego oddania się Bogu. W taki sposób Chrystus oddał się Ojcu na krzyżu. Jednocześnie kapłan i wszyscy wierni w tym milczeniu wyrażają uwielbienie Boga, który dokonał tak niesamowitej ofiary. Pierwsze czytanie z księgi proroka Izajasza to tzw. pieśń Sługi Jahwe. Warto wsłuchać się w te słowa i zadziwić tym, jak doskonale wszystkie proroctwa wypełniły się w męce Jezusa. Autor listu do Hebrajczyków dodaje, że Chrystus - nasz arcykapłan - jest nam bardzo bliski, gdyż wie, czym jest cierpienie. Następnie odczytywany jest uroczysty opis męki Pańskiej według św. Jana. Jest to jeden z punktów centralnych dzisiejszej

liturgii, tak jak opisywane wydarzenia są punktem centralnym całej historii ludzkości! Każda ofiara składana jest w określonej intencji. Dlatego w dzień Największej Ofiary zwracamy szczególną uwagę na prośby, które zanosimy do Boga. Modlitwa powszechna ma wyjątkowo uroczysty charakter, składa się z 10 próśb, zaś po każdej następuje modlitwa kapłana. Kolejnym elementem piątkowej liturgii jest adoracja krzyża. W tym momencie każdy może o s o b i ś c i e u w i e l b i ć Ukrzyżowanego. Adoracji krzyża towarzyszy pieśń "Ludu mój ludu" - warto zwrócić uwagę na łączność między Księżą Wyjścia a Męką Chrystusa ("Jam cię wyzwolił z mocy Faraona, a tyś przyrzadził krzyż na Me ramiona"). Podczas adoracji nie zatrzymujemy się jedynie na poziomie współczucia dla umęczonego fizycznie Chrystusa. Starajmy się raczej uwielbić go za jego dzieło. Po adoracji krzyża następuje obrzęd komunii świętej konsekrowanej poprzedniego dnia. Liturgię kończy przeniesienie Najświętszego Sakramentu do Grobu.

Wigilia Paschalna

Liturgia Wigilii Paschalnej nie jest częścią Wielkiej Soboty. Powinna ona nastąpić po zmroku, w Wielką Noc. Jest to najbardziej uroczysta Eucharystia w ciągu całego roku, centrum Triduum Paschalnego. Towarzyszą nam dziś dwa życiodajne znaki: światło i woda. Liturgia rozpoczyna się przed kościołem. Od poświęconego ognia zapala się tam Pascha - dużą, woskową świecę. Na świecy tej zaznacza się również bieżący rok, by wskazać, że Tajemnica Paschalna Chrystusa jest aktualna zawsze, również dziś. Wszyscy wierni wchodzą do

ciemnego kościoła. Jedynym źródłem światła jest na początku właśnie owa świeca, symbolizująca "światło Chrystusa". Każdy może przyjąć to światło i zapalić swoją świecę od Paschału. Oto światło, które rozświetliło ciemność nocy i śmierci. Po wejściu do kościoła kapłan śpiewa uroczysty hymn: Exsultet. Warto się w niego wsłuchać i dać się porwać radości, która wręcz z niego promieniuje. nawet nasz grzech i nasza błądząca droga, by wskazać, że błogosławiona, skoro jest zgładzona przez takiego Zbawiciela. Wyjątkowo bogata (i długa)

zbawienia - od stworzenia świata, poprzez powołanie Abrahama, wyzwolenie Izraelitów dochodzimy do Bożych obietnic, które wszystkie - co do jednej - spełniły się w Chrystusie. Na końcu św. Piotr w liście do Rzymian oznajmia, że Zmartwychwstanie Jezusa jest i naszym odnowieniem przyrzeczeń z m a r t w y c h w s t a n i e m. Zwieńczeniem liturgii słowa jest Ewangelia: kobiety przybyły do grobu nie znalazły w nim Jezusa. Zmartwychwstał! Po liturgii słowa przenosimy się do kolejnego znaku: znaku wody. Najpierw prosimy o wstawiennictwo wszystkich świętych. W tym

czasie kapłan święci wodę. Następnie odnowiamy przyrzeczenia chrzcielne, gdyż chrzest, zanurzenie w wodzie, jest w szczególności sposób związany ze ś m i e r c i ą i z m a r t w y c h w s t a n i e m. Umiera stary człowiek, odradza się ktoś nowy. Po odnowieniu przyrzeczeń jesteśmy kropieni poświęconą wodą. Po odnowieniu przyrzeczeń następuje liturgia eucharystyczna. Dzięki niej mamy rzeczywisty udział w przejściu Jezusa ze śmierci do życia. Wesołych Świąt.